

Mauréry skúšala dve postavy naraz

Zosúladiť vzájomne dve národné postavy, obe v štádiu skúšania, nie je jednoduché. Herečka ZUZANA MAURÉRY stvárňuje v predstavení *Osem žien* v réžii Romana Poláka na Novej scéne vnútorné zranenie Pierette. V predstavení režiséra Antona Sulíka Hamlet hrá v Aréne Gertrúdu, Hamletovu matku. Po víkendovej premiére hry *Osem žien* povedala, že premiéra je bod nula, od ktorého sa to všetko len začína. „Predstavenie si začínam užívať až po niekoľkých reprízach, keď opadne stres a možno trochu křčovitá snaha byť čo najlepšia. Mám jeden oblas z generálky a úplne iný z premiéry. V každom prípade mi spadol kámeň zo srdca a dostavilo sa úplne prázdno. Ako vždy po premiére.“

Ako ste prijali prechod od muzikálových k činoherným postavám?

„Pozitívne. V poslednom období mi príležitosti dovoľovali viac rozvíjať môj muzikálový potenciál. Či už v predstavení *Niekoľko rád horúce alebo v Sekretárkach*. Roman Polák je pre mňa inšpiratívny a ľudský režisér. V konečnom dôsledku aj úžasný herec. Keď bolo najhoršie, vyskočil na javisko a zahral nám naozaj neopakovateľné kreácie. S režisérom Hamleta Tónom Sulíkom sa zasa poznám zo školy. Ten mi spoluprácu ponúkol po zhladení filmu *Quartetto*. Keď muzikálovej herečke, čo bol už po-maly „šuflik“, v ktorom som sa začala ocitaf, niekto ponúkne postavu Gertrúdy, tak dotyčná musí len poskočiť od radosti a vrhnúť sa do múk tvorby. Tak sa aj stalo. Čítim

sa byť totiž rovnako herečkou ako speváčkou.“

Filmovú verziu príbehu s kriminálnou zápletkou *Osem žien* diváci poznajú. Dala by sa porovnať s jej divadelnou podobou?

„Film je nakrútený podľa divadelnej hry, ktorá sa už v minulosti hrávala aj na slovenských javiskách. V porovnaní s filmom je v nej trochu zmenená sexuálna orientácia niektorých postáv. Keď som sa totiž dozvedela, že mám hrať Pierette, ktorú vo filme vynikajúco stvárnila Fany Ardantová, utekala som sa rýchlo na film pozrieť. Keď som však zistila, že je prinajmenšom bisexuálna a v závere sa má objímať a bozkávať s hlav-

nou predstaviteľkou, povedala som si, tak toto moja zlatá teda neuhrieš. V hre sa to však napokon skončilo inak. V každom prípade – keď sa stretne osem žien, ktorým to spolu hrá, môže to byť zaujímavé, napínavé aj šarmantné a vtípne.“

Skúšali ste dvojjazyčno, aj premiéry boli tesne za sebou. Nebolo toho priveľa?

„Gro skúšania Hamleta prebiehalo už v prvých troch mesiacoch tohto roka. Hamlet mal mať premiéru už v marci, ale z prevádzkových dôvodov sa presunula. V Hamletovi sú herci z rôznych miest, preto bolo skúšanie časovo náročné. Niekedy sme museli skúšať v noci. Doobeda sa plno-

hodnotne sústredil na jednu postavu a poobede na inú je dosť vyčer-pávajúce. Hlavne keď sa postava tvorí. Človek o nej podvedome stále rozmýšľa.“

Zvykli ste si na zvláštne úzke javisko v Aréne?

„Scéna Hamleta je taká, že si to veľmi neuvedomujem. V Aréne pribudol divadelný portál, svetelná a zvuková technika, posuvné hladisko. Nie je ešte celkom vyriešená akustika. V podstate pre trochu avantgardnejšie produkcie je tento priestor celkom vyhovujúci. Dôležité je, aby sa ľudom opätilo prísť do Arény a cítili sa tam dobre.“

JANA JURKOVIČOVÁ

FOTO - MAREK VELČEK

Život je šedivý. Neprestaňme snívať

Robia to, čo ich baví, a preto hovoria, že sú šťastní.

Zuzana Mauréry bola len donedávna stálou členkou Radošinského národného divadla, dnes je najmä muzikálovou speváčkou. Martin Malachovský chcel študovať medicínu, je sólistom opery Slovenského národného divadla.

Obidvaja patria v rovnakej profesii, len na opačných brehoch jej umenia, ku špičke.

Napriek tomu hovoria a aj sa správajú ako hocičo iný – len ich je viac vidieť.

Ludia z umeleckej brandže sa poznajú z detstva, umeleckých škôl, konzervatórií. Vy?

Malachovský: „Prvýkrát sme sa určite stretli v divadle – naši otcovia tam pracovali. Chodili sme spolu aj do základnej školy, aj na VŠMU.“

Mauréry: „Určite v divadle, ale vôbec si to nepamätám. V škole som sedela v pevej lavici pred katedrou, kde je najväčšia tma. Martin sedel hneď za mnou a bol jediný, čo mi dával opisovať.“

Viedli vás k spevu rodičia?

Malachovský: „Na základnej škole som ho neznal, nikdy som to nechcel robiť, lebo som videl, čo to obnáša. Muziku som mal rád, ale už v tom čase sa mi to umenie zdalo nedocenené. Napriek tomu som prvé spevácke pokusy zažil pri svojom otcovi, ktorý chcel zistiť, či mám vôbec nejaký hlas. Od malčka som však inklinoval k zvieratám, lekárstvu, chcel som ísť študovať medicínu. Tak som si dal prihlášku aj tam, aj na VŠMU. Tam boli talentové prijímačky skôr a prijali ma, takže na medicínu som už nešiel.“

Mauréry: „Mojim rodičom záležalo najmä na tom, aby som dostala solídne všeobecné vzdelanie a mohla sa sama rozhodnúť. Zhodou okolností som sa však ocitla na matematicko-fyzikálnom gymnázium so zameraním na počítače – pripadala som si tam ako Alenka v ríši divov. Uvažovala som aj o tom, že budem letáka, čo mi otec zatrhol. Spievanie vždy zostávalo v zálohe, ale nechcelo sa mi do toho – videli sme doma, aká je to drina. Potom mi učaroval americký muzikál, od troch rokov som tancovala, ale som sa na herectvo. Prešla som ľudovkami, modernou hudbou, džezom, stepom až po klasiku.“

Aké sú v umeleckej brandži medzilidské vzťahy? Závisť? Alebo to skutočne vyzerať ako po odhranom kuse, kde sa všetci držia za ruky a usmievajú?

Mauréry: „Vzťahy sú také ako všade inde. Len tým, že sme ľuďmi viac na očiach a bulvár je zlatá baňa, zdajú sa byť atraktívnejšie. Rozdiel je v tom, že v našom povolani sa narába určite viac s psychikou, a tým je to náročnejšie. Ak si s hereckým partnerom práve nerozumieme, zachráni vás len profesionalita. Keď partner s vami prestane hrať, prípadne začne hrať s publikom, čím väčšinou opúšťa scénu na javisku, konejš divadlo a má to vtedy veľmi neľaví, nemám z toho plezír. Preto tieto situácie nevyhľadávam a pred predstavením zásadne nič neriešim. A čo sa týka zá-

visti – naozaj nezávidím. Úprimne fandím každému úspechu. Veľmi ma to motivuje.“

Malachovský: „Je potrebné vytvoriť si v tejto branži svoj mikrosvet, ulitu. Je ťažké stále sa rozdávať a vytvárať dobrú náladu. Aj ja potrebujem byť a som rád sám. Stáva sa, že sa kolegovia nepohodnú, ale to, čo preniká von cez médiá, je už skreslené. Vo väčšine prípadov pri tvorbe nejakého diela ide všetkým o to isté, o to, aby to bolo čo najlepšie. Mám veľmi dobrých priateľov aj z umeleckej brandže, ale najlepších mám z inej oblasti.“

A keď sa nestotožníte so zámerom režiséra?

Malachovský: „Veľký profesionál Jožko Bednárík hovorí, že pravdu má vždy režisér a mamička.“

Mauréry: „A že premiéra je dláždená mýtvočkami našich najlepších nápadov.“

Malachovský: „Každá kulisa, ktorá sa vypustí z pôvodnej predstavy, je jednou z tých mýtvočok.“

Mauréry: „Musíte sa prispôbiť režisérovi, autorovi textu, a pritom byť verný sám sebe.“

Na otázku popularity odpovedajú všetci rovnako – niekedy prijemná, inokedy nie, ale dá sa s ňou žiť. Súhlasíte?

Malachovský: „Môj kolega raz povedal – keď zoberieme konzervu a bude vo všetkých časopisoch a v televíziách o siedmej večer, vyhrá všetky ankety a bude to tá najpopulárnejšia konzerva na Slovensku. Niečo na tom bude. Nemyslím si, že všetci známi ľudia sú kvalitní a sú už také úžasné osobnosti.“

Mauréry: „Aby vás ľudia chceli, musia vás poznať. Čím komerčnejšie veci robíte, tým ste známejší. Bohužiaľ, je to súčasťou našej práce. Musím priznať, nie je mi veľmi príjemné, keď si ma ľudia obzerajú. Dost to mám na konkurzoch, kde si naozaj niekedy pripadá ako tovar.“

Takže máme na Slovensku známe tváre alebo osobnosti?

Mauréry: „Aj osobnosti. Ich ambíciou však nie je byť viditeľný. Je to v rukách médií. Boom rosičkových a peňičkových hviezd je u nás neuveriteľný. Zo strany niektorých médií chýba väčšia snaha o formovanie vkusu divákov a čitateľov.“

Malachovský: „Nevieme investovať peniaze do toho, čo má byť vidieť, niečo priniesť, povedať. Viete, kde mal Peter Dvorský prvý koncert na svoju päťdesiatku? Pred týždňom v Prahe. Túto sobotu bol síce aj druhý, v Bratislave, ale propagácia tam a u nás bola neporovnateľná. My si nevieme vážť ani tých pár osobností, ktoré tu máme. Stále tu niekto niekomu závidí. Nevieme možno jeden druhému dopriať, Slováci.“

Myslite si, že raz budeme človeka v Mercedese považovať za úspešného podnikateľa, nie za mafliána?

Mauréry: „Možno o dve generácie. Ak ľudia vidia, že zbohatnúť sa dá aj inak ako prácou a že je to stále beztržné, tak sa niet čomu čudovať.“

Malachovský: „Je pravdou, že kvalitné autá sú často synonymom toho, že máte peniaze zarobené nečistým spôsobom. U nás je to nálepka – pozor, ja som niekto a vy na mňa nesiahajte. Česť výnimkám.“

Zahranční umelci po vystúpeniach u nás tvrdia, že slovenské publikum je úžasné. Aj vy?

Mauréry: „Je skutočne spontánnejšie.“

Malachovský: „Je srdečnejšie. Sme zvedavejší a vieme si ľudí na javisku zaviazať.“

Ako je to s našimi umelcami v zahraničí? Hovorí sa o vás ako o ľuďoch z postkomunistického krajiny, z bývalého východného bloku?

Malachovský: „Ten prvý pocit z nás majú len chvíľu – pokiaľ nezistia, že nie sme zvesení zo stromu a že niečo dokážeme.“

Mauréry: „Prvý pohľad je čudný – ste z takej zvláštnej krajiny. Vy tam máte tobo Mečiara a neviete si s ním poradiť?“

Politici zvyknú hovoriť, že ak by neboli tam, kde sú, boli by úspešnými podnikateľmi? Vy?

Malachovský: „Ja nie, vo svojej profesii sa cítim veľmi šťastne a spokojne, veľmi ma baví. Som však smutný, že sa u nás nič nevyrába. U nás v opere sú dve, možno až tri generácie vynikajúcich spevákov, a história ich nebude poznať.“

Mauréry: „Vôbec nefutujem. Niekedy mám pocit, že keby som nemohla na javisku robiť a prežívať to, čo vďaka môjmu remeslu môžem, tak by som nežila vôbec.“

Veľké peniaze sa však dajú zarobiť vraj len v muzikáloch.

Mauréry: „Tie zarábajú len veľké hviezdy. Honoráre ostatných sú nepomerne menšie, o tanečníkoch ani nehovorím. Pričom muzikál nie je jednoduchá záležitosť. Bez niekoľkoročnej hlasovej aj tanečnej prípravy to nejde. Klobúk dole pred každým hercom, ktorý odhadne svoje schopnosti a drží sa svojho kopyta. Pri účinkovaní v pražskej Pomáde som sa ocitla medzi naozaj mladými ľuďmi a Ďurovčikove choreografie hádam nepoznajú voľnú dobu. Pri niektorých tanečných číslach sa modlím, aby som nemala veľmi vyťahnutý mikroport, aby ľudia nepočuli, ako dychším. V Prahe volajú muzikálové songy úrie. Má to niečo do seba.“

Malachovský: „Keby prišla zaujímavá ponuka, možno by som sa jej nebránil, ale naozaj by som musel s veľkým rešpektom zvážiť, do akej miery je tá postava pre mňa náročná, najmä čo sa tancovania týka. Každý by sa mal držať toho svojho, ale keď príde nejaká zaujímavá ponuka, v ktorej nepohorí, prečo nie? Muzikál je niečo ako politika. Nerná u nás podhubie. Naši politici sa nemali politike kde naučiť. V muzikáloch je to tak, že jeden vie tancovať, druhý tancovať a troška spievať, niekto iba spievať. Chýbajú profíci – ale už si ich vychováваме.“

Prežije opera toto storočie?

Malachovský: „Mám kamaráta, ktorý mi hovorí – opera, zabudni. Inak – je to hudobný dirigent. Potom vždy dodá, že opera zomrie – len nevie kedy. Podľa mňa naozajstná, kvalitná opera prežije všetko.“

Mauréry: „Keď sa očistí od zbytočného páťosu, určite. Svet musí byť vyvážený aj romantikou a sentimentom. Nedá sa stále počúvať techno a house. Ľudia vždy budú chcieť niečo pekné a zároveň silné. Život je príliš šedivý a reálny na to, aby sme prestali snívať.“

ROMAN KRPELAN